

လူမှုကွန်ရက်ပေါ်တွင် လူငယ်များသုံးသော စကားလုံးများကို လေ့လာခြင်း

ခင်သန္တာကျော်*

စာတမ်းအကျဉ်း

မြန်မာဘာသာစကားသည် ရှင်သန်လျက်ရှိသည့် ဘာသာစကားဖြစ်သည့်အလျောက် စကားလုံး အသစ်များ၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်အသစ်များ ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲလျက်ရှိသည်။ ဤစာတမ်းသည် လူမှုဘာသာဗေဒ နယ်ပယ်မှ လေ့လာထားခြင်းဖြစ်သည်။ လူမှုကွန်ရက်ပေါ်တွင် လူငယ်များသုံးသော စကားလုံးများကို လေ့လာရာတွင် စကားလုံးအသစ်တီထွင်ခြင်း၊ အတိုကောက်အသုံးပြုခြင်း၊ အနက်ချဲ့ထွင်ခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ခြင်းတို့ဖြင့် လေ့လာခြင်းဖြစ်သည်။ လူမှုကွန်ရက်ပေါ်တွင် လူငယ်အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ပြောသော စကားလုံးများ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် စကားလုံးများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို လေ့လာလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လေ့လာထားသော စာတမ်းဖြစ်သည်။

သော့ချက်ဝေါဟာရများ- စကားလုံးအဆင့်တီထွင်ခြင်း၊ အတိုကောက်အသုံးပြုခြင်း၊ အနက်ချဲ့ထွင်ခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ခြင်း။

နိဒါန်း

ဤစာတမ်းသည် လူမှုကွန်ရက်ပေါ်တွင် လူငယ်အချင်းချင်း ချိတ်ဆက်ပြောဆိုနေသော စကားလုံးများကို လေ့လာထားသော စာတမ်းဖြစ်သည်။ လူမှုကွန်ရက်ပေါ်မှ စကားလုံးများကို လေ့လာ ရာတွင် ကြမ်းတမ်းသောအနက် အဓိပ္ပာယ်ထွက်သည့် စကားလုံးများကိုရှောင်၍ လေ့လာထားပါသည်။

၁။ သုတေသနမေးခွန်း

- အဘယ်ကြောင့် လူမှုကွန်ရက်ပေါ်တွင် ထိုကဲ့သို့သော စကားလုံးများသုံးကြ သနည်း။
- လူမှုကွန်ရက်ပေါ်တွင် လူငယ်များသုံးသောစကားလုံးများ၏ ပုံစံများသည် မည်သို့သောပုံစံများ ဖြစ်သနည်း။
- ထိုစကားလုံးများကို မည်ကဲ့သို့လေ့လာထားသနည်း။
- အမျိုးအစားလေးမျိုးထဲမှနေ၍ မည်သည့်အမျိုးအစားကို လူငယ်များအများဆုံးသုံးသနည်း။ အဘယ်ကြောင့် အသုံးများသနည်း။

၁။ ၁။ သုတေသနအဆိုကြမ်း

စကားလုံးအသစ်တီထွင်ခြင်း၊ အတိုကောက်အသုံးပြုခြင်း၊ အနက်ချဲ့ထွင်ခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ခြင်း ဟူသော(၄)မျိုးအနက် မည်သည့်စကားလုံးအမျိုးအစားကို လူငယ်များအသုံးများပြီး မည်သည့် စကားလုံး အမျိုးအစားက တိုင်းခြားဘာသာစကားကို ယူသုံးထားသည်ကို ဆန်းစစ်လေ့လာရန်နှင့် မည်သည့် စကားလုံးက လူကြီးများအထိသုံးသည်ကို ဆန်းစစ် လေ့လာတင်ပြသွားပါမည်။

* ဒေါက်တာ၊တွဲဖက်ပါမောက္ခ၊ မြန်မာစာဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်

၁။ ၂။ သုတေသနနည်းပညာ

ဤစာတမ်းကို လူမှုဘာသာဗေဒနယ်ပယ်မှ လေ့လာတင်ပြထားသည်။ ထိုသို့ လေ့လာရာတွင် စကားလုံးအသစ်တီထွင်ခြင်း၊ အတိုကောက်အသုံးပြုခြင်း၊ အနက်ချဲ့ထွင်ခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ခြင်းဟူ၍ (၄)မျိုးကို အသုံးပြုလေ့လာထားပါသည်။

၁။ ၃။ စာပေလေ့လာတွေ့ရှိချက်

- မသက်ရည်အေး ၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ၊ “၂၀ ရာစုနှောင်းပိုင်းနှင့် ၂၁ရာစု အစပိုင်းတွင် မြန်မာဘာသာ စကားတွင် စကားလုံးအသစ်တိုးပွားမှု” ကျမ်းတွင် မြန်မာဘာသာ စကားအတွင်း စကားလုံးအသစ် တိုးပွားမှု၊ လူမှုနယ်ပယ်အတွင်း စကားလုံးအသစ် တိုးပွားမှုနှင့် လူမှုနယ်ပယ်အတွင်း အကျိုး သက်ရောက်မှုများအကြောင်း လေ့လာထား
- ဒေါက်တာအောင်မြင့်ဦး၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ဘာသာစကားသုတေသနစာအုပ်မှ “နေ့စဉ်သုံးမြန်မာ ဘာသာစကားတွင် စကားလုံးသစ်ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှုများ” သုတေသန စာတမ်းတွင် စကားလုံး သစ်ဖြစ်ပေါ်ဖန်တီးမှုများ။ မြန်မာအဘိဓာန် အတွင်းသို့ မရောက်ရှိသေးသည့်စကားလုံး များနှင့် စကားလုံးအနက်များကို လေ့လာထား
- ဒေါက်တာစိုးနိုင်၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ “ရန်ကုန်မြို့ပြ ဘတ်စကားလောကစကားအသုံးအနှုန်းများ” သုတေသနစာတမ်းတွင်ဘတ်စကားလောကအသုံးအနှုန်းများလေ့လာ ထား
- အောင်ကိုကိုဌေး ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ “မျက်မှောက်ခေတ် မြန်မာဘာသာစကားရှိ ဗန်းစကားများ” ကျမ်းစာအုပ်တွင် ဒုစရိုက်လောကသုံးဗန်းစကားများ၊ နပုန်းလောကသုံး ဗန်းစကားများ၊ လူငယ် လောကသုံးဗန်းစကားများကို လေ့လာထား

ဤစာတမ်းသည် လူမှုကွန်ယက်ပေါ်တွင် လူငယ်များ အများဆုံးအသုံးပြုသော စကား လုံးများကို စကားလုံးအသစ်တီထွင်ခြင်း၊ အတိုကောက်အသုံးပြုခြင်း၊ အနက်ချဲ့ထွင်ခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ခြင်း ဟူ၍ အမျိုးအစားများခွဲ၍ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

၁။ ၄။ အချက်အလက်ကောက်ယူခြင်း

လူမှုကွန်ယက် (တစ်နည်း) ဖွဲ့စည်းပုံတော်ပေါ်မှနေ၍ ကောက်ယူလေ့လာထားပါသည်။ ထိုသို့ ကောက်ယူရာတွင် လူမှုကွန်ယက်ပေါ်မှာ လူငယ်များသုံးနေသောစကားလုံးထဲမှ ထူးခြားသည့် စကားလုံး ကို ကောက်ယူ ပြီး အမျိုးအစားလေးမျိုးခွဲ၍ လေ့လာတင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။

၂။ စကားလုံးအသစ်တီထွင်ခြင်း

စကားလုံးအသစ်တီထွင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ စကားလုံးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနက်အဓိပ္ပာယ် အားဖြင့် လည်းကောင်း တီထွင်အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။

"ငဏ်"

"ငဏ်" စကားလုံးသည် အာမေဍိတ်စကားလုံးအနေနှင့် သုံးသည်ကိုတွေ့ရသည်။ မိမိခံလိုက်ရသောအခါ ပြသော စကားလုံးဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ဒီဖိနပ်လေးလှလို့ဝယ်လိုက်တယ် လှတယ်မလား"

"ဖိနပ်ကလေးကလှပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့နင့်ခြေထောက်ကြီးနဲ့မလိုက်ဘူး"

"ငဏ်"

မြန်မာဘာသာစကားရှိ 'အဏ်' ဟူသော အာမေဍိတ်စကားလုံးကို 'ငဏ်' ဟုပြောင်းသုံးဟန်တူသည်။ 'အ'ဗျည်းမှ 'င' ဗျည်းပြောင်းသုံးခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်က ကိုယ်ကိုမကောင်း ပြောလိုက်သော ပြောစကားအတွက် ကိုယ်ကပြန်ပြောစရာစကားမရှိသည့်အခါ ဖြစ်သွားသည့်ပုံစံမျိုးတွင် သုံးသော အာမေဍိတ်စကားလုံးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

"ဇမ်း"

"ဇမ်း" စကားလုံးသည် 'အရမ်း' ဟူသောစကားလုံးကို 'ဇမ်း' ဟုပြောင်းသုံးခြင်းဖြစ်သည်။ 'အရမ်း' စကားလုံးကို အဘိဓာန်တွင် - ကြိဝိ -၁။ မစဉ်းစားမဆင်ခြင်ဘဲ။ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့။ ၂။ လွန်ကဲစွာ။ ပိုလွန်စွာ ဟုဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုစကားလုံးကို

"တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် နေစမ်း"

"ဇမ်းထမနေနဲ့"

ဟူသောစကားတွင်ပါသော 'ဇမ်း' စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အနေအထိုင် သေသပ် ပိပြားခြင်းမရှိ၊ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်မရှိသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်သုံးထားသည်။ 'ဇမ်း' စကားလုံးသည် 'အရမ်း' စကားလုံးမှ 'အ' ဖြုတ်ပြီး 'ရ' ဗျည်းကို 'ဇ' ဗျည်းသို့ပြောင်းထားခြင်း ဖြစ်ဟန် တူသည်။

နာ

"နာ" စကားလုံးသည် မိမိကိုယ်ကိုရည်ညွှန်းသုံးသောနာမ်စားစကားလုံးဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ဒါနာဟာ"

"နာကိုအဲ့လိုပြောနဲ့"

ဟူသောစကားတွင်ပါဝင်သော 'နာ' စကားလုံးသည်မိမိကိုယ်ကိုရည်ညွှန်းပြောသော စကားဖြစ်သည်။ 'ငါ' ဟုပြောခြင်းဖြစ်သည်။ 'င' ဗျည်းကို 'န' ဗျည်းပြောင်းပြောခြင်းဖြစ်သည်။

ပလစ်

"ပလစ်"စကားလုံးသည် လူမှုကွန်ယက်ပေါ်တွင် သုံးသောအခါ ဂရုမမူ၊ လျစ်လျူရှုထားသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် သုံးကြသည်။ အဘိဓာန်တွင် 'ပ' စကားလုံးကို

ကြိ ၁၊ ကွယ်ပျောက်သည်။ ၂၊ ဖယ်ရှားသည်။ ၃၊ ကြဉ်သည်။

'လစ်' စကားလုံးကို

ကြံ ၁၊ ကင်းသည်။ လပ်သည်။ ၂၊ တိတ်တဆိတ်ထွက်ခွာသည်။ ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။
ထိုစကားလုံးကို-

“ငါ့ကို ငါ့ရည်းစားက ပလစ်သွားတယ်”

ဟူသော စကားတွင် ပါသည့် “ပလစ်”ဟူသည့် စကားသည် ပစ်သွားသည်၊ ထားသွားသည်၊
လျစ်လျူရှုသွားသည် ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် သုံးသည်။ ထိုစကားလုံး ‘ပလစ်’ သည် ပစ် မှနေ၍
ပလစ် ဖြစ်သွားခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။

ဆယ်လီ

“ဆယ်လီ” ဟူသောစကားလုံးသည် အင်္ဂလိပ်စကားလုံး Celebrity မှလာခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံး၏
အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ကျော်ကြားခြင်း၊ လူသိများခြင်း၊ ထင်ရှားကျော်ကြား ခြင်း ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်
ဖြစ်သည်။ ထိုအင်္ဂလိပ်စကားလုံး မှ ရှေ့စကားလုံး ‘cele’ ကိုယူပြီး မြန်မာအသံထွက်အတိုင်း ‘ဆယ်လီ’ဟု
စကားလုံးအသစ်တီထွင်၍ လူမှုကွန်ယက် ပေါ်ထွင်သုံးကြသည်။ ထိုစကားလုံးကို-

“ကိုဗစ်ကာလအချိန်မှာ အွန်လိုင်းပေါ်ကနေ ဈေးအပြိုင်အဆိုင်ရောင်း နေကြတဲ့
ဆယ်လီတွေထဲမှာတော့ ထက်ထက်မိုးဦး က ဆယ်လီအဖြစ်ဆုံးဘဲ”

အထက်ပါစကားစဉ်တွင် ပါသော ဆယ်လီ ဟူသော စကားလုံးသည် ‘ထက်ထက်မိုးဦး’ကို
ရည်ညွှန်းပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

၉ လောက်ရှိတယ်

‘၉ လောက်ရှိတယ်’ စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်သည် မိုက်သည်၊ တော်သည်၊ ကောင်း သည်
ဟုအနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ရာခိုင်နှုန်းအပြည့်နီးပါးတော်သည်၊ ရာခိုင်နှုန်းအပြည့် နီးပါးကောင်းသည် ဟု
အနက်အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်သည်။

“လော်တီဟိုတယ်က အစားအသောက်တွေ ကောင်းချက်ကတော့ ၉ လောက်ရှိတယ်”

ဟူသော စကားတွင် ပါသော ‘၉ လောက်ရှိတယ်’ ဟူသော စကားသည် တော်တော်ကောင်း မွန်သည်၊
အရည်အသွေးပြည့်မီသည်၊ အဆင့်သတ်မှတ်ချက်သဘောလည်းပါဝင်သည်ကိုတွေ့ရသည်။

၈၈၃၄

ထိုစကားလုံးအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ “ချစ်ချစ်တုံးလေး”ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ရှေ့ ဂဏန်း ‘၈၈’
အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ “ချစ်ချစ်”ဖြစ်ပြီး အလယ်ဂဏန်း ‘၃’မှာ “တုံး”ဟု အနက် အဓိပ္ပာယ်ရသည်။
နောက်ဆုံးဂဏန်း ‘၄’၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ‘လေး’ဖြစ်သည်။ အသံ ထွက်ကိုလိုက်ပြီး စကားလုံးအသစ်
တီထွင်ကာ လူမှုကွန်ယက်တွင် အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“မင်းသမီးတွေထဲမှာ ဝတ်မှုန်ရွှေရည်ကတော့ တို့ရဲ့ ၈၈၃၄ ဘဲ”

ဟူသော စကားတွင် ပါသော “၈၈၃၄” သည် ‘ချစ်ချစ်တုံးလေး’ မှ ‘ချစ်ချစ်’ ကို‘ရှစ်ရှစ်’ ဟု ‘ချ်သံ’မှ
‘ရှ်သံ’ပြောင်းပြီးလည်းကောင်း၊ ‘တုံး’ မှ ‘သုံး’ ‘တ’ဗျည်းမှ ‘သ’ဗျည်းသို့လည်းကောင်း ပြောင်းပြီး အသံ
ထွက်အသုံးပြုထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထိုနောက်ကိန်းဂဏန်း ၈၈၃၄ ဟုသုံးထားသည်။

၆၀

"၆၀" ကိန်းဂဏန်းသည် ကြောက်တယ် ကိုသုံးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ငါ့ဆရာမနဲ့သွားတွေ့ချင်လို့ လိုက်ခဲ့ပါလား"

"၆၀"

'ကြောက်တယ်' မှ 'ကြောက်' ကို 'ခြောက်' ဟု 'က' ဗျည်းမှ 'ခ' ဗျည်းပြောင်းပြီး 'တယ်' ကို 'ဆယ်' ဟု 'တ' ဗျည်းမှ 'ဆ' ဗျည်းပြောင်းသုံးထားသည်။ ထိုနောက် ကိန်းဂဏန်း '၆၀' ဟုသုံးထားသည်။

၈၀

"၈၀" ကိန်းဂဏန်းသည် ချစ်တယ် ဟူသောအနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ငါ့တူမလေးကို ၈၀"

ဟူသော '၈၀' အသုံးသည် 'ချစ်' စကားလုံးမှ 'ရှစ်' သို့လည်းကောင်း၊ 'ချ်' မှ 'ရှု' ပြောင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ 'တယ်' မှ 'ဆယ်' ပြောင်းကာ 'တ' ဗျည်းမှ 'ဆ' ဗျည်း ပြောင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုနောက်ကိန်းဂဏန်း '၈၀' ဟုသုံးသည်။

အကိတ်ကြီး

ထိုစကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ကြီးမားသည့်သဘောဖြစ်သည်။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးမား ဖွံ့ဖြိုးသော အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားများကိုခေါ်သော စကားလုံးဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“မင်းသမီးအိချောပိုက အကိတ်ကြီးကွ”

ဟူသောစကားတွင် ပါဝင်သော “အကိတ်ကြီး”မှာ မင်းသမီးခန္ဓာကိုယ်ဖွံ့ဖြိုးတောင့်တင်းမှု၊ ကြီးမားမှုကို ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

အလွင့်

“အလွင့်”စကားလုံးတွင် ပါဝင်သော “လွင့်”စကားလုံး၏ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ-

ကြိ - ၁။ မူလတည်နေရာမှ အခြားတစ်နေရာသို့ အရှိန်မြှင့်ရောက်သွားသည်။

၂။ အရောင်အဆင်းတဖြည်းဖြည်းပြယ်သည်ဟု အဘိဓာန်တွင် ဖွင့်ဆိုထားသည်။

ထို “လွင့်”စကားလုံးရှေ့တွင် ‘အ’ထည့်ပြီး “အလွင့်”ဟု သုံးသောအခါ ‘မိုက်သည်၊ လန်း သည်’ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်သုံးသည်။ ထိုစကားလုံးကို

“ဒီကောင် fb မှာ တင်ထားတဲ့ သူ့ပုံတွေက အလွင့်ဘဲ”

ဟူသောစကားတွင် ပါသော စကားလုံး “အလွင့်” သည် စတိုင်မိုက်သည် ဟူသောအနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။

ကိုး

ကိုး စကားလုံးသည် ကိုယ့်ထက်အသက်အရွယ်ကြီးသူ၊ ကိုယ်ချစ်မြတ်နိုးသူကို ချစ်စနိုး ခေါ်သော စကားလုံးဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“ငါတို့ရန်ကုန်တိုင်းဝန်ကြီးချုပ် ကွီးဖြိုးက အေးရှာပါတယ်”

ဟူသောစကားတွင်ပါသော 'ကွီး' သည် ကိုကြီး တွင်ပါသော 'ကို' မှ အိုသရနှင့် 'ကြီး' မှ အီးသရ ပေါင်းကာ ကွီး ဟုပြောင်း သွားခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။

ချိမ

ထိုစကားလုံးမှာ မိမိထက် အသက်အရွယ်ကြီးသူ၊ မိမိနှင့်ရွယ်တူမိန်းခလေးအချင်းချင်း ချစ်စနိုး ခေါ်သော စကားလုံးဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“ချိမ ဒီမိတ်ကပ်ဗူးလေးပို့ပေးနော်”

ဟူသောစကားမှ 'ချိမ' သည် ချစ်မ ဟုခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ 'ချစ်' စကားလုံးမှ 'ချိ' ပြောင်းလာခြင်းဖြစ် ဟန်တူသည်။ အစ် သရမှ အိ သရ ပြောင်းသွားသည်။

မိုး

"မိုး" စကားလုံးသည် မိမိထက်အသက်အရွယ်ကြီးသော အမျိုးသမီးကိုခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ 'အစ်မကြီး' 'မကြီး' ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ထိုစကားလုံးကို

“ငါတို့မိုးက တော်တော် လှတာဘဲ”

ဟူသောစကားတွင် ပါသော 'မိုး' စကားလုံးသည် မကြီး စကားလုံးတွင်ပါသော ကြီး မှ အီး သရ ယူကာ ကကြီးနှင့် ရရစ်ကိုချေလိုက်ခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။

ဖန်ဖန်

“ ဖန်ဖန် ” ဟူသောစကားလုံးသည် Fan ဟူသော အင်္ဂလိပ်စကားလုံးမှနေ၍ မြန်မာအသံထွက် အတိုင်း 'ဖန်ဖန်' ဟု သုံးလာခြင်းဖြစ်သည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ “ကိုယ်ချစ်သောသူ” ဟုသုံးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“အူဝဲကိုချစ်တဲ့ဖန်ဖန်တို့ရေ ဒီနေ့အူဝဲအလှရိုက်ထားတဲ့ ပုံလေးတွေတင်မယ်နော်”

ဟူသောစကားတွင်ပါဝင်သော 'ဖန်ဖန်' စကားလုံးမှာ အင်္ဂလိပ်စကားလုံး Fan မှလာခြင်းဖြစ်ပြီး အင်္ဂလိပ်စကားလုံး မှာ Fan အားပေးသူ၊ လေးစားသူ၊ ကြည်ညိုလေးစားအားပေးသူ ဟုဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဖန်ဖန် အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ မိမိကိုအားပေးသောပရိသတ်ကို ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

မင်မင်

“မင်မင်”စကားလုံးသည် အင်္ဂလိပ်စကားလုံး “Admin” မှ လာခြင်းဖြစ်သည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ စီမံခန့်ခွဲသူ၊ အုပ်ချုပ်သူ ဟုအနက်အဓိပ္ပာယ်ဟုဖွင့်ထားသည်။ ထိုစကားလုံးကို

“မင်မင်တို့အဖွဲ့ ဒီကိစ္စကို မသိရပါလား”

ဆိုသည့်စကားတွင်ပါဝင်သော 'မင်မင်' သည် အင်္ဂလိပ်စကားလုံး Admin မှ နောက်စကားလုံး min ကို မြန်မာအသံထွက်အတိုင်း မင်မင် ဟု နှစ်ကြိမ်ထွက်၍ သုံးထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

၃။ အနက်ချဲ့ထွင်ခြင်း

အနက်ချဲ့ထွင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ တစ်ချိန်တစ်ခါက အနက်အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးဖြင့်သုံးသော စကားလုံးကို နောင်တစ်ချိန်တွင် အခြားအဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးဖြင့် ပြောင်းလဲသုံးစွဲခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အနက်အဓိပ္ပာယ် ပြောင်းလဲသုံးစွဲခြင်းဖြင့် မူလအနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် နီးစပ်မှုရှိသည်လည်း ရှိသကဲ့သို့ မူလအဓိပ္ပာယ်နှင့် အလှမ်းကွာသွားသည်လည်း ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

စွန်းမိုက်

ထိုစကားလုံးသည် တစ်စုံတစ်ခုအကြောင်းအရာများကို ချီးကျူးပြောဆိုသောအခါ သုံးသောစကား ဖြစ်သည်။ အလွန်မိုက်သည်၊ အလွန်ကောင်းသည်၊ အလွန်တော်သည် ဟူသောအဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။ မိုက် စကားလုံးကို အဘိဓာန်တွင် -

ကြိ - ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်းမဲ့၍ ထင်ရာပြုမူတတ်သည်။ ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။ လူမှုကွန်ယက်ပေါ်တွင် လူငယ်များသည်ထိုစကားလုံးကို သုံးသောအနက်အဓိပ္ပာယ်သည် အဘိဓာန်တွင် ဖွင့်ဆိုသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“ပေါစဘဲမစ်ရှင်ရုပ်ရှင်ကတော့ စွန်းမိုက်ဘဲ မင်း ကြည့်ပြီးပြီလား”

ထိုစကားတွင်ပါဝင်သည့် 'စွန်းမိုက်' မှ စွန်း သည်အရမ်း၊ တော်တော်၊ အလွန် ဟုအနက်အဓိပ္ပာယ် ရပြီး၊ မိုက် မှာကောင်းသည် ဟူသောအနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

ဆေးထိုး

ဆေးထိုးစကားလုံး၏မူလအဓိပ္ပာယ်မှာ ဆေးရည်ကို ဆေးထိုးပြန်အပ်ထဲထည့်ပြီး ထိုဆေး ထိုးပြန်အပ်ကို အသားထဲ၊ အကြောထဲထိုးသွင်းသည်ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ထို အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသော စကားလုံး ကို

“ဒီကောင် ဆေးထိုးကြမ်းတယ်နော်၊ သတိထား”

ဟုပြောသောစကားထဲတွင်ပါသော “ဆေးထိုး” စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အတို့အထောင် လုပ်သည်၊ မဟုတ်တာလုပ်သည်၊ သူတစ်ပါးကိုမကောင်းကြံသည်ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ မူလ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှနေ အနက်ချဲ့ထွင်အသုံးပြုထားခြင်းဖြစ်သည်။

ညှော်

ညှော်၏မူလအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ “သား ငါးစသည်ကို ကြော် လှော် ကင်သောအခါ ထွက်လာသည့် အနံ့၊ မီးကြိုးရှော့ဖြစ်၍ ထွက်လာသော အနံ့ကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံး ကို

“ငါနား လာညှော်မနေနဲ့ အာရုံနောက်တယ်”

ဟု ပြောသော စကားထဲတွင် ပါသော ‘ညှော်’ စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ဆူညံသည်၊ စကား အဆက်မပြတ်ပြောသည်၊ ဂျီဂျောင့်လာလုပ်နေသည် ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ညှော်နံ့ရလျှင် စိတ်ထဲကသိကအောက်ဖြစ်ရသလို အနားတွင်လာပြီး စကားများနေပါက စိတ်ထဲကသိကအောက် ဖြစ်ရ ပုံနှင့်တူသောကြောင့် သုံးခြင်းလည်းဖြစ်ဟန်တူသည်။

ပိန်းဥ

"ပိန်းဥ" ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ "အမြစ်ဥရှိ၍ ရွက်ပြန့်သော အပင်တစ်မျိုး"ဟု အဘိဓာန်တွင် ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ဒီကောင့်ကို ပြောရတာ တော်တော်နဲ့သဘောမပေါက်ဘူး၊ ဒီကောင်ကတော့ တော်တော်ပိန်းတဲ့ ပိန်းဥဘဲ"

ဟူသောစကားတွင်ပါသော 'ပိန်းဥ'သည် နံအသူ၊ စဉ်စား မတွေးခေါ်ဘဲ အယုံလွယ်သူ ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်သုံးထားသည်။ 'ပိန်းဥ' တွင်ပါဝင်သော ပိန်း ကိုသူများပြောလျှင် တော်တော်နှင့် သဘောပေါက်မလွယ်၊ မည်သည်အကြောင်းအရာကို မျှကိုမျှမသိဘဲဖုံးပိတ်နေသူ ဟူသောအနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်သုံးခြင်းဖြစ်သည်။

ခေါင်မိုးလဲ

"ခေါင်မိုးလဲ" စကားလုံး၏ မူလအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အိမ်ခေါင်မိုးလဲသည်ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ဒီကောင် ခေါင်မိုးလဲထားတယ်"

ဟူသော ပြောစကားထဲတွင် ပါဝင်သော "ခေါင်မိုးလဲ"ဟူသော စကားလုံးအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ဆံပင်ပုံစံ ပြောင်းထားခြင်း၊ ဆံပင်ညှပ်ထားခြင်းကို ပြောသောအဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သည်။ ထိုစကားတွင် ပါဝင်သော 'ခေါင်မိုးလဲ'သည် လူခန္ဓာကိုယ်တွင် အမြင့်ဆုံးနေရာဖြစ်သော ဦးခေါင်းကို အိမ်၏အထွတ်အခေါင် ဖြစ်သော အမိုးနှင့် နှိုင်းပြီးသုံးထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဂျင်းထည့်

"ဂျင်းထည့်" စကားလုံးတွင်ပါဝင်သော ဂျင်း စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဘိဓာန်တွင် "အရသာ ပူစပ်သော အမြစ်တက်ရှိသည့် အပင်ငယ်တစ်မျိုး" ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ဒီနေ့ကျောင်းမှာ ကျူတိုရီရယ်ရှိတယ်ဆိုပြီး ဒီကောင် တို့ကိုဂျင်းထည့်သွားတယ်"

ဟူသော စကားတွင် ပါဝင်သော "ဂျင်းထည့်"စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာအစစ်အမှန် မဟုတ်၊ အလိမ်အညာ ဟူသောအနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ထိုစကားတွင်ပါဝင်သော 'ဂျင်းထည့်' တွင်ပါဝင်သော 'ထည့်'သည် အတွင်းသို့သွင်းသည် ဟူသောအနက်အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူတစ်ပါးပူစပ်ပူလောင်ဖြစ်အောင်၊ စိတ်ကသိကအောက်ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်လိုက်ခြင်း ကိုပြောခြင်းဖြစ်သည်။

လစ်

"လစ်"မူလအနက်ကို အဘိဓာန်တွင် "ကြံ - ကင်းသည်၊ လပ်သည်၊ တိတ်တဆိတ်ထွက်ခွာသည်။" ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ဒီကောင် ငါပြောတာမကြားဘူး၊ ဒီကောင်လစ်နေတာ"

ဆိုသည့်စကားတွင် ပါဝင်သော “လစ်” စကားလုံးအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ စိတ်နှင့်ကိုယ်မကပ်သည့် အခြေအနေ၊ အာရုံမကပ်ဖြစ်နေသည့်အခြေအနေကို ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

ကြွေ

“ကြွေ”ဟူသော စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဘိဓာန်တွင်

ကြိ - သဘာဝအလျောက်တည်ရှိရာမှ ပြုတ်ကျသည် ဟုအနက်ရသည့် စကားလုံးဖြစ်သည်။
ထိုစကားလုံးကို

“ဒီပစ္စည်းလေးကို ငါ ကြွေသွားပြီ”

“ဒီကောင်မလေးကို ငါ ကြွေသွားပြီ”

ဟူသောစကားတွင် ပါသော “ကြွေ”စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ သဘောကျသွားသည် ၊ ကြိုက်သွားသည် ဟူသောအနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် သုံးထားသည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်၊ တစ်စုံတစ်ခုအပေါ် စိတ်ခံစားချက်ကျရောက်သွားသည့် သဘောဖြစ်သည်။

ဝေးလိုက်တာ

“ဝေးလိုက်တာ” စကားလုံးကို အဘိဓာန်တွင် နဝိ - ကွာလှမ်းသော။ မနီးသော ဟုဖွင့်ဆိုထားသည်။

မူလအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ခရီးအကွာအဝေး၊ အတိုင်းအတာကို ပြောခြင်းဖြစ် သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“ဒီကောင် ပြောရတာ ဝေးလိုက်တာ”

ဟူသောစကားတွင် ပါသော “ဝေးလိုက်တာ” စကားလုံးသည် သူတစ်ပါးပြောသည့်စကားကို သဘောမပေါက်ခြင်း၊ နားမလည်ခြင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြင့်သုံးထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ကုန်းဆင်း(ဂုံးဆင်း)

“ဂုံးဆင်း” မှ ကုန်း၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဘိဓာန်တွင် န-မိုမောက်သောမြေအရပ် ဟုဖွင့်ဆိုထားပြီး ဆင်းအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကြိ - အမြင့်မှအနိမ့်သို့ရွေ့သည်။ ရွေ့သည် ဟုဖွင့်ဆိုထားသည်။ မူလ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အမြင့်မှအောက်သို့ဆင်းသည် အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။ ထို စကားလုံးကို

“ဟေ့ကောင် မင်း တို့ဆီကနေ ဂုံးဆင်းနေတာ သိပ်များနေပြီ”

ဟူသောစကားတွင် ပါသော “ဂုံးဆင်း ”သည် အလကား ဟူသည့်အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ထိုစကားလုံးကို ရေသာခိုခြင်း၊ အချောင်လိုက်ခြင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြင့်လည်း ချဲ့ထွင်သုံးသည်ကို တွေ့ရသည်။

တစ်လိုင်း

“တစ်လိုင်း”စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်သည် မီးလိုင်းတစ်လိုင်း၊ ကားလိုင်းတစ်လိုင်း ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်သာ သုံးသည့် စကားလုံးဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“သူက အစားတစ်လိုင်းပဲ”

“သူက အကြွေးတစ်လိုင်းပဲ”

ဟူသော စကားတွင် ပါရှိသော “တစ်လှိုင်း” စကားလုံးသည် အစားချည်းသက်သက် အားသန်သူ၊ အကြွေးအဝါ ချည်းသက်သက် အားသန်သူ ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ် ရသည်။

တာဇံ

“တာဇံ”စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ တောထဲတွင်နေသောတောတွင်းလူသားဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“ဒီကောင်ကတော့ တာဇံဘဲ”

ဟု ပြောသောစကားတွင်ပါသော ‘တာဇံ’ သည် အကြောင်းအရာကိစ္စတစ်ခုခုကို သေသေချာချာ ဂဗနဏ မသိဘဲ ဆရာကြီးပုံစံ ဝင်ပြောဝင်လုပ်နေသောသူကို ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ အိုးတိုးအတ အူတူပုံစံ ရှိသောသူကိုပြောခြင်းဖြစ်သည်။

ဆရာကြီး

“ ဆရာကြီး ” စကားလုံးအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဘိဓာန်တွင် ၁။ ကျောင်းအုပ် ၂။ အသက် သိက္ခာ ပညာ စသည် ကြီးရင့်သူအား ခေါ်သော စကားလုံး ဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“သူက နေရာတကာ ဆရာကြီးလုပ်တယ်”

“သူက ဆရာကြီးဘဲ” ဟူသောစကားတွင် ပါသော “ဆရာကြီး” စကားလုံးသည် သူသိသူတတ် ပုံစံ၊ နေရာတကာဆရာဝင်နေသောပုံစံ ကိုပြောသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။

ပလပ်ကျွတ်

“ပလပ်ကျွတ်”စကားလုံးမှ ပလတ် စကားလုံးသည် အင်္ဂလိပ်စကားလုံး Plug မှလာခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို အဘိဓာန်တွင် လျှပ်စစ်သွယ်ခေါင်း ဟုအနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ကျွတ်ကို အဘိဓာန်တွင် ကြိ - အငြိအတွယ်အနှောင်အဖွဲ့စသည်မှလွတ်မြောက်သည်။ ပြုတ်ထွက်သည် ဟုဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထို့ကြောင့် မူလအနက်မှာ ပလပ်ခုံမှပလပ်ခေါင်းကျွတ် သွားသည့်အနေနှင့်သုံးသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“ဒီကောင်ကြည့်ရတာ ပလပ်ကျွတ်ဖြစ်နေတယ်။”

ဟူသော စကားတွင်ပါသော “ပလပ်ကျွတ်”စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ စိတ်နှင့်ကိုယ် မကပ် ဖြစ်နေသည်၊ စိတ်တခြားကိုယ်တခြားဖြစ်နေခြင်း ကိုပြောသောအနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။

"မုမု"

"မုမု" စကားလုံးသည် အင်္ဂလိပ်စကားလုံး Move ကိုနှစ်ကြိမ်ထပ်သုံးထားခြင်းဖြစ်သည်။ Move စကားလုံးကို အဘိဓာန်တွင် - နေရာပြောင်းသည်။ ရွှေ့လျားသည်။ လှုပ်သည်။ သွားသည်။ ရွှေ့သည် ဟုဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ဟေ့ကောင် ဒီနေရာကနေ မုမု"

ဟူသောစကားတွင်ပါသော "မုမု" သည် လက်ရှိနေရာမှတစ်ခြားနေရာသို့ သွားခိုင်းခြင်းဖြစ်သည်။
'မုမု' အနက်အဓိပ္ပာယ်သည် လက်ရှိနေရာမှရွှေ့ခိုင်းခြင်း၊ သွားခိုင်းခြင်း သဘောဖြစ်သည်။

၄။ အတိုကောက်အသုံးပြုခြင်း

စကားလုံးများကို မူလသရမှနေ၍ တစ်ခြားသရပြောင်းကာ အသုံးပြုခြင်း၊ မူလဗျည်းမှနေ၍ တစ်ခြားဗျည်းသို့ ပြောင်းကာ အသုံးပြုခြင်း ဖြစ်သည်။

ကွကို၊ ကွကိုယ်

"ကွကို""ကွကိုယ်" စကားလုံးသည် ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကိုပြောခြင်းဖြစ်သည်။
ထိုစကားလုံးကို

"ဒီအလုပ်ကို နင်မလုပ်နဲ့တော့"

"ကွကိုယ်ဘဲလုပ်မယ်"

ဟူသောစကားတွင်ပါသော 'ကွကိုယ်' မှာကိုယ်ဘာသာကိုယ် ဟုပြောခြင်းဖြစ်သည်။

'ကိုယ်ဘာသာကိုယ်' စကားလုံး၏ ရှေ့စကားလုံးများဖြစ်သော 'ကိုယ်ဘာသာ' ကို 'ကွ' ဟု ပြောင်းပြီး 'ကွကိုယ်' 'ကွကို' ဟုအတိုကောက်ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။

ခိုခို

“ ခိုခို ” ဟူသော စကားလုံးသည် “ကိုကို” ဟူသော စကားလုံးမှနေ၍ ပြောင်းအသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။
ထိုစကားလုံးကို

“ဒါ ငါ့ခိုခိုပေါ့”

ဟူသော စကားတွင်ပါသော “ခိုခို” သည် “ကိုကို”မှ ဗျည်းပြောင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ “အို”သရ တူသော်လည်း “က” ဗျည်းမှနေ၍ “ခ”ဗျည်း ပြောင်းသုံးခြင်းဖြစ်သည်။

ဖိဖိ

“ဖိဖိ”စကားလုံးသည် “ဖေဖေ”ဟူသောစကားလုံးမှ ပြောင်းခေါ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို “တို့ဖိဖိက ချစ်စရာကြီးပါလား”

ဟူသော စကားတွင် တွေ့ရှိရသော “ဖိဖိ” စကားလုံးသည် "ဖေဖေ" ဟူသောစကားလုံးမှနေ၍ သရပြောင်း ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ‘အေ’ သရမှ ‘အိ’သရသို့ ပြောင်း ထား ခြင်းဖြစ်သည်။ ဗျည်းမှာမပြောင်းပေ။

စစ်

"စစ်" စကားလုံးသည် အင်္ဂလိပ်စကားလုံး sister ကို ‘စစ်(sis)’ ဟု အတိုကောက်အသစ်ထွင် အသုံးပြု ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးမှာအင်္ဂလိပ်စကားလုံးမှ ရှေ့ဆုံးစကားလုံးကိုယူသုံးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အစ်မ၊ ညီမ ဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“စစ်” နေကောင်းလား၊ မတွေ့တာကြာပြီနော်”

ဟူသော စကားတွင် ပါသော 'စစ်' စကားလုံးသည် အစ်မ၊ ညီမကို ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

မတ်မတ်

“မတ်မတ်”စကားလုံးသည် မမ (သို့မဟုတ်) အစ်မဟူသော စကားလုံးကို အတိုကောက်အသစ် ထွင်အသုံးပြုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးသည် ‘အ’သရကို ‘အတ်’သရပြောင်း၍ အသုံးပြု ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ “မမ”အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုအဘိဓာန်တွင် အစ်မ - န - ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွင် အကြီးဖြစ်သော မိန်းမ ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။ သို့သော် လူမှုကွန်ယက်ပေါ်တွင် သုံးသော “မတ်မတ်” စကားလုံး၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သူကို ခေါ်သော၊ သုံးသော စကားလုံး မဟုတ်ပေ။ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ်တင်စားသုံးသောအခါ၌လည်းကောင်း၊ တစ်ခြား တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို နောက်ပြောင်လိုခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း သုံးသော စကားလုံးဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

“မတ်မတ်တို့က ဒီကိစ္စကို သိပြီးသား”

“မတ်မတ်ကိုကြည့်ရတာ ဒီနေ့ လှနေတယ်”

ဟူသောစကားတွင်ပါသည့် “မတ်မတ်”စကားလုံးများသည် မိမိကိုရည်ညွှန်းပြောခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို ရည်ညွှန်းပြောခြင်းသာဖြစ်သည်။

ပိတ်သတ်

"ပိတ်သတ်" စကားလုံးသည် ပရိသတ်ကိုပြောခြင်းဖြစ်သည်။ အဘိဓာန်တွင် - န - လူစုလူဝေး ဟု အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ငါသာအဆိုတော်တစ်ယောက်ဖြစ်ရင် ငါ့ပိတ်သတ်ဘယ်လောက်ရှိမယ်ထင်သလဲ"

ဟူသောစကားတွင်ပါသော 'ပိတ်သတ်' သည်အားပေးသူလူဦးရေအရေအတွက် ကိုပြောခြင်းဖြစ် သည်။ 'ပရိသတ်' စကားလုံးမှ 'ရ'ဗျည်းကိုချေလိုက်ပြီး 'ပိတ်သတ်' ဟုသုံးသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ဆပ

"ဆပ" စကားလုံးသည် 'ဆက်ပြော' ဟူသောစကားလုံးကိုအတိုချုံ့ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ငါရုပ်ရှင်ကြည့်ပြီရင်....."

"ဆပလေ"

ထိုစကားတွင်ပါသော 'ဆပ' သည်သူငယ်ချင်းက စကားပြောနေရင်းတန်းလန်း ရပ်သွား သောကြောင့် ဆက်ပြောရန်ဘေးကနေ သတိပေးသောသဘောဖြစ်သည်။ 'ဆက်ပြော' ဟူသော စကားလုံးကို 'ဆက်' မှ ကသတ် နှင့် 'ပြော' မှ သဝေထိုး၊ ရရစ်၊ ရေးချ တို့ကိုဖြုတ်ပြီး 'ဆပ' ဟု သုံးထား ခြင်းဖြစ်သည်။

စာမဲ့

"စာမဲ့" စကားလုံးမှာ စာမေးပွဲကိုပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးကို

"ငါစာမရသေးလို့ စာမဲ့ဖြေချင်သေးဘူး"

ဟူသောစကားတွင်ပါသော 'စာမဲ့' သည် 'စာမေးပွဲ' တွင်ပါဝင်သော 'မေး'စကားလုံးကိုဖြုတ်ပြီး 'ပွဲ' မှပါသော 'ပ'ဗျည်းကို 'မ' ဗျည်းပြောင်း 'စာမဲ့' ဟုသုံးခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။

"ဟုဟု"

"ဟုဟု" ဟူသောစကားလုံးသည် 'ဟုတ်ဟုတ်' ဟူသောစကားကို အတိုကောက်သုံး ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစကားကို

"မနက်ဖန်အိမ်ကို မှာထားတဲ့ပစ္စည်းတွေလာပို့မှာလားဟင်"

"ဟုဟု"

စကားတွင်ပါသော 'ဟုဟု' သည် 'ဟုတ်ဟုတ်' တွင်ပါသော 'တ်' ကိုဖြုတ်၍ သုံးထားခြင်းဖြစ်သည်။

၅။ ပေါင်းစပ်ခြင်း

စကားလုံးတစ်လုံး၏အဓိပ္ပာယ်တစ်ခုစီကို ပေါင်းစပ်ကာ လိုအပ်သော အနက်ရောက်အောင် သုံးစွဲသော နည်းသည် စကားလုံးပေါင်းစပ်နည်းဖြစ်သည်။

တော်ကီပွား

“တော်ကီပွား”စကားလုံးသည် အင်္ဂလိပ်စကားလုံး talk နှင့် မြန်မာစကားလုံး ပွား ကို ပေါင်းစပ် ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ talk မှာ “ပြောသည်။ စကားပြောသည်” ဟုအနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ “ပွား” အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဘိဓာန်တွင်

ကြို - ၁။ အရေအတွက် များလာသည်။ များအောင်လုပ်သည်။ ၂။ ပျံ့နှံ့ကူးစက်သည်။ ၃။ အဖန်ဖန် အောက်မေ့ဆင်ခြင်သည်။ အားထုတ်သည် ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုစကားလုံးကို

“ဒီကောင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ငါ့နားလာပြီး တော်ကီပွားနေလို့ အိမ်ပြန်နောက်ကျသွားတယ်”

ဟူသောစကားတွင် ပါရှိသော “တော်ကီပွား” ဟူသောစကားလုံးကို “စကားများသည်” ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် သုံးထားသည်။

ကီးမကိုက်

“ကီးမကိုက်”စကားလုံးတွင် အင်္ဂလိပ်စကားလုံး “key” နှင့် မြန်မာစကားလုံး “မကိုက်” တို့ ပေါင်းစပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်စကားလုံး “key” အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ “သော့တံခလုတ်နှိပ် ရာတွင် အလားတူ တူရိယာပစ္စည်း”ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။ မြန်မာစကား “မကိုက်” မှ မ ကို မြန်မာအဘိဓာန်တွင်

မ - စည်း - ကြိယာ၏အနက်ကို ငြင်းပယ်တားမြစ်လိုရာတွင် သုံးသောစကားလုံး ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။ “ကိုက်” ကို မြန်မာအဘိဓာန်တွင်

ကိုက် - ကြိ - သင့်လျော်ညီညွတ်သည်။ အံဝင်သည်။

ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ထိုစကားလုံးကို

“သူနဲ့အလုပ်အတူတွဲလုပ်ရတာ ကီးမကိုက်ပါဘူး”

ဟူသောစကားတွင် ပါဝင်သော “ကီးမကိုက်” စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ သင့်လျော် ညီညွတ်ခြင်း မရှိ။ အံဝင်ခြင်းမရှိ။ အဆင်မပြေခြင်း စသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်သည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ဤစာတမ်းသည် လူမှုကွန်ယက်ပေါ်တွင် လူငယ်များသုံးသော စကားလုံးများကို လေ့လာ ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့လေ့လာရာတွင် စကားလုံးအသစ်တီထွင်ခြင်း၊ အတိုကောက် အသုံးပြုခြင်း၊ အနက်ချဲ့ထွင် ခြင်း၊ ပေါင်းစပ်ခြင်းဟူ၍ (၄)မျိုးခွဲ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

ထိုအမျိုးအစား (၄)မျိုးအနက် လူမှုကွန်ယက်တွင် လူငယ်များအများဆုံးအသုံးပြုသော အမျိုးအစားမှာ စကားလုံးအသစ်တီထွင်အသုံးပြုခြင်းနှင့် အနက်ချဲ့ထွင်ခြင်း အမျိုးအစား(၂)မျိုးကို အသုံးများကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တိုင်းခြားဘာသာစကား အများဆုံးအသုံးပြုသော အမျိုး အစားမှာ စကားလုံးအသစ်တီထွင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အနက်ချဲ့ထွင်ခြင်းအမျိုးအစားထဲရှိ “ပိန်းဥ”၊ “ဂျင်းထည့်”၊ “ကြွေ”၊ “ဝေးလိုက်တာ”၊ “ဂုံးဆင်း”၊ “တစ်လိုင်း”၊ “ဆရာကြီး” စသည့် စကားလုံးများသည် လူငယ်သာမက လူကြီးများအထိ အသုံးပြုသော စကားလုံးများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရ သည်။

ယနေ့ခေတ်လူငယ်များသည် လူမှုကွန်ယက်ပေါ်တွင် စကားလုံးများကို သုံးရခြင်းသည် အချင်းချင်း စနောက်လိုခြင်း၊ စာရေးရာတွင် ရှည်ရှည်ဝေးဝေးမရေးလိုခြင်း၊ တိုတိုတုတ်တုတ် ရေးလိုခြင်း၊ စကားလုံးအသစ်တီထွင်သုံးလိုခြင်း၊ ခေတ်နှင့်အညီလိုက်သုံးလိုခြင်း၊ အချင်းချင်း လျှို့ဝှက်ပြောဆိုလိုခြင်း စသည့်အချက်များကြောင့် သုံးစွဲကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

လူမှုကွန်ယက်ပေါ်တွင် လူငယ်များသုံးသောစကားလုံးများ၏ ပုံစံကိုလေ့လာကြည့်သောအခါ တစ်ချို့ စကားလုံးများမှာ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်စနောက်ပြီး ချစ်စနိုးသုံးသောစကားလုံးပုံစံများကို တွေ့ရသည်။ ထိုပုံစံရှိသောစကားလုံးများမှာ “ခရ”၊ “န့”၊ “ဖီဖီ”၊ “ခိုခို” စသည့် စကားလုံးများကိုတွေ့ရ သည်။ ထိုအပြင် လူငယ်အချင်းချင်းသာသိသည့် ရုတ်ရင်းကြမ်းတမ်းသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်ထွက်သည့် စကားလုံးပုံစံများ၊ ဂရုဖွဲ့ထားပြီးကိုယ့်ဂရုအချင်းချင်းသာသိသည့် လျှို့ဝှက်စကားလုံးပုံစံများကို တွေ့ရ သည်။

စကားလုံးအသစ်တီထွင်ခြင်းကိုလေ့လာရာတွင် မူရင်းအနက်လုံးဝမရှိသောစကားလုံးအသစ် များကိုလေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ အတိုကောက်အသုံးများကို လေ့လာရာတွင် အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများကို ရှေ့စကားလုံး၊ နောက်စကားလုံးတို့ကို အတိုကောက်ပြု၍ အသုံးပြုခြင်း၊ ဗျည်းသရတို့ကို ပြောင်းပြီး အတိုကောက် ပြုထားသည့်စကားလုံးများကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ အနက်ချဲ့ထွင်ခြင်းကို လေ့လာရာတွင်မူလရှိပြီးသားမူရင်းအနက်မှနေ၍ အနက်ချဲ့ထွင်ပြီး တစ်ခြားအနက်အဓိပ္ပာယ်အသစ် တစ်ခုရအောင် သုံးထားသောစကားလုံးများကိုတွေ့ရသည်။

ပေါင်းစပ်ခြင်းကိုလေ့လာရာတွင် မြန်မာစကားလုံးနှင့်အင်္ဂလိပ်စကားလုံး တို့ကိုပေါင်းစပ်ပြီးသုံးသောစကားလုံးများကိုတွေ့ရသည်။

နိဂုံး

ဤစာတမ်းသည် လူမှုကွန်ယက်ပေါ်ရှိ လူငယ်များသုံးနေသော စကားလုံးများကို စူးစမ်းလေ့လာဖော်ထုတ်ကြည့်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ပင် နယ်ပယ်အသီးသီးမှ ဝင်ရောက်လာသော စကားလုံးများကိုလည်း စူးစမ်းလေ့လာဖော်ထုတ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့လေ့လာဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့် နယ်ပယ်တစ်ခုစီအတွက် သုတေသနစာတမ်းများ၊ သုတေသနကျမ်းများပြုစုနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိပါသည်။ ထို့အပြင် ဘာသာစကား၏ သဘောသဘာဝမှာ ရှင်သန်နေသောသဘောရှိသောကြောင့် မိမိဘာသာစကားကို မပျက်စီးအောင် တားဆီးနိုင်စွမ်းမရှိသော်လည်း တတ်နိုင်သမျှမပျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းသင့် ပါကြောင်းနှင့် ထိုထိန်းသိမ်းရမည့်တာဝန်မှာ လူငယ်များအပေါ်တွင်များစွာမူတည်ပါကြောင်းတင်ပြရင်း ဤစာတမ်းကို နိဂုံးချုပ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုး

- စိုးနိုင်၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၁၀)။ ရန်ကုန်မြို့ပြဘတ်စကားလောကစကားအသုံးအနှုန်းများ။ မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာ နှင့် သိပ္ပံပညာရှင်များ၊ ဒဿမအကြိမ်မြောက် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် ဖတ်ကြားသောစာတမ်း။ ရန်ကုန်။
- မင်းမင်းလတ်။ (၁၉၇၂)။ လမ်းပေါ်မှဝေါဟာရများ။ ရန်ကုန်၊ စောင်းမြောင်းစာပေ။
- မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၂၀၁၈)။ မြန်မာအဘိဓာန်(တတိယအကြိမ်)။ ရန်ကုန်။ မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန။
- လှသမိန်။ (၂၀၁၉)။ မြန်မာစာပေအဆီအနှစ်(ဒုတိယအကြိမ်)။ ရန်ကုန်။ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်။
- သက်ရည်အေး။ (၂၀၀၉)။ ၂၀ ရာစုနှောင်ပိုင်းမှ ၂၁ ရာစုအစပိုင်းတွင် မြန်မာဘာသာစကားတွင် စကားလုံးတိုးပွားမှု၊ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသောကျမ်း။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာန။
- အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၃)။ လူမှုဘာသာဗေဒမိတ်ဆက်။ ရန်ကုန်။ ပညာတန်ဆောင် ပုံနှိပ်တိုက်။
- အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၅)။ လူမှုဘာသာဗေဒသဘောတရား။ ရန်ကုန်။ ပညာတန်ဆောင်ပုံနှိပ်တိုက်။
- အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၃)။ ဘာသာစကားသုတေသန။ ရန်ကုန်။ ဓူဝံပုံနှိပ်တိုက်။